

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

SZERKESZTŐI SZÁLLÁS:

Széchenyi-téren, a hidkaputól kimenet balra
a 26. szám alatti ház emeletében.

Megjelen a lap hetenként háromszor a. m. kedden, csütörtökön és szombaton dében.
Ára évnegyedre 3 ft. o. é. Hirdetési ár: négyhasábos sorért elsőször 7 kr., másodsor 6 kr., harmadszor 5 krajczár o. ért. s minden hirdetés után 30 kr. helyegjű. Elkészítés s hirdetés a kiadó hivatalnál kezeltetik.
A „Közlekedési” cikkek sora után 15 kr. előleges beküldése mellett a szerkesztőséghez czimzendők.

KIADÓ-HIVATAL:

Kőzeputca, STEIN J. könyvkereskedése.

A vasut kérdésről.

(D) Közlekedésről a közönség sokat olvas-
hatott az erdélyi vasut kérdéséről; láthatta,
hogy az államminisztérium és erdélyi korlát-
nokság minden fát megmozdított, hogy az
arad-szebeni vasutvonalat létesítse, és így még
a reményt is kizárja arra nézve, hogy egy
Erdély érdekeinek megfelelő vasut létesíttessék.

Miután a vasutakba fektetett költség ka-
matának biztosítása vagy a korábbi alkot-
mány értelmében a magyar királyság, vagy
a februári statútumok értelmében az összes
birodalom népének adójára esik; s miután
éppen e népnek véleménye a kolozsvári és
szebeni vonal közt meg van oszolva, sőt ma-
gában a magyar királyság kebelében egyedül
Szeben város és vidéke az, mely ez érdek-
ben álló vonalt pártolja: az osztrák pénzügy-
minister ellene van ezen vasut építettségének
addig, míg e részben a birodalmi tanács nem
határozott; magok a centralista lapok is meg-
dőbbségek, hogy az osztrák új parlamentariz-
mus csak ily befolyással bír, miszerint az
csak oly elhatározásokat tehet, a melyek ki-
fogás nélkül egyeznek a kormány céljaival.

A hadügyminisztérium szintén ellene van a
szebeni vonalnak, még pedig hadműtani szem-
pontból; mert valóban egy északi vagy keleti
háború esetében egy oly határszéli vonal, a
minő az arad-szebeni lesz, nem nagy biztosít-
ékot nyújt a fegyveres erő gyors szállíthatá-
sára, miután egy a határszélleken belüli ellen-
sége egyszerre az egész vonalt hatalmába ke-
ritheti, s az osztrák fegyveres csapatok szállí-
tását tökéletesen akadályozhatja, míg az az
egész vonalon villámgyorsasággal működhetik.

Mindezen érvek dacára a kormány több-
sége mindent elkövet azon ominosus vasut
létesítésére, s ha a pénzügyi kálitások csak
annyira kedvezőkékké válnak, a mennyire ke-
vézők voltak a kolozsvár-brassai vonalra néz-
ve, úgy látszik, hogy a kormány kész a
bir.-tanács befolyásának alkotmányos elvét is
feláldozni, hogy a kedvelt Szebennek eleget
tegyen.

Most azonban e kérdésben egészen új fo-
dulat történt a Moldva-oláhfejedelemség kép-
viseletének egy legújabb elhatározása folytán.

Az oláh kamara ugyanis oly vasuthálóza-
tot szavazott meg, melynek fővonala Orsova-
tól Bukuresten át Brailáig és Foksányig nyu-
lik el, az utóbbi képezvén a csatlakozást Mol-
dovával.

Egy kis földirati utánteintéssel világó-
san belátható, hogy ezen megszavazott vo-
nallal egy a magyar királyságból kimenő va-
sut csak Orsovánál vagy Foksányánál érint-
kezhetik, és e szerint az érintkező vonalnak
vagy egészen ki kell Erdélyt kerülnie és Or-
sova felé vonulni, a hol pedig a Duna-hajó-
zás által vízen érintkezhetni e vasutal, vagy
kénytelen a kormány a kolozsvár-brassai vo-
nalt építtetni, hogy ezt aztán Foksányánál
összekösse.

Lehetne még Verestoronynál is nagy épít-
kezéssel benyulni az oláhfejedelemség szívébe,
de itt roppant hosszú vonalt kellene a kor-
mánynak vagy illető vállalkozóknak egy más
birodalom területén építeni, a mit az annál
nehézebben engedne meg, mert a moldva-
oláh képvislet éppen elhatározta, hogy ily
párhuzamos vonal építését meg nem engedji,
s valóban nem is engedheti, midőn az általa
biztosított tőkének jövedelmét csökkentené ez,
s így mondhatni, Moldva-oláhország Szeben
érdekeinek közvetlen adófizetőjévé válnék.

Az államminister új felhivatalos lapja a
„Gener. Corr.” azt hitte a hír hallatára, hogy
Moldvaország képvislete nem merészel egy
hálózatot megszavazni az osztrák kormányynál

előleges értekezés nélkül; ámde éppen ellen-
kező történt, és így a felhivatalos lap minden
okoskodása a szebeni vonal erőszakolása mel-
lett összement.

Nagyon sajtáságos ugyan, hogy egy oly
kis tartomány egy ily nagy birodalom állam-
ministere kedvencez eszméjének nem deferál-
hatott; azonban anyagi érdekeire nézve ezen
kis tartomány dunatorlati szerencsés fekvé-
sénél fogva semmitől sem függetlenebb, mint
épp az osztrák kormánytól.

A kormánynak magának kereskedése a
dobány és só, a mely Moldovában hasonlít-
hatlanul olcsóbb, mint Austria bármely részén,
miután ott a nép szabadon termesztii az utó-
bit, az első pedig oly bőven s olcsón adja
az anyaföld, mint adhatná Erdélyben; míg
Austria a dobányt még az e részben évszázá-
dokon át szívó és pipás magyar királyságban
is monopolizálván, annak árát magasra szab-
ta, a só ára pedig már 1848 előtt is akko-
rára volt emelve, hogy Parajd mellett is Mol-
dovából csempészett só használt a földnépe.

Igy tehát a kormány anyagi visszatérlet
nem gyakorolhat; de Austria népe sem. Mold-
va Oláhország gabonát, bort nem vár tőlünk
sőt tud ő nekünk adni mindig, ha felszoru-
lunk; a fa- és borkészítmények azok, melye-
ket ő inkább szükségre, de a melyeket végre
is, ha Austria reá nézve kedvező vonalon nem
csatlakozik hozzá, elég jutányon áron megkap-
a tengeren Franciaországból s Angolhonból.

Sokszor igen kicsiny ember, ki szerencsés
helyt birtokol, tökéletesen független lehet a
leghatalmasb úrtól, sőt feketik egy birtoka,
hogy a hatalmas ur kénytelen saját beruhá-
zását a kis gazda intézkedéseibe szabni;
Moldva Oláhország ily független Austriától, s
valóban nem az ottani románok érdeke, hogy
vellünk csatlakozzanak, de a mi érdekünk,
hogy országukon át hidat bírjunk kelet felé.

Erdély legromádabb korában, midőn még
a székelyföld egészen külön vált ország volt
a nemzeti rabonbárok alatt, szerződéses lé-
teztek, melyek a székelyek szabad kereske-
dését keletre biztosított; miután e részben a
civilisaltabb századok kevésbé gondoskodtak,
ma a nép a szomorú letelepedés által követi
természetes hivatását, a mi által birodalmunk
a legnagyobb faktort, az embert veszíti foly-
vást. Ellenben, ha jó és gyors közlekedés
nyílnék, a kibújdosás helyett a közös keres-
kedelmi csere közvetlen a két haza kincseit,
s a fönyertesek mindenesetre mi lennénk, kik
késztiményeinknek jó piacot találának s ke-
letre szép kereskedést folytathatnánk.

Moldva-oláhország szerencsés fekvése ál-
tal előnyben levén felettünk, sőt az egész osz-
trák birodalmat minden tetemes kára nélkül
nélkülözhetvén, oly független helyzetben van
tőlünk, mikép Austria nem bír semmi kény-
szerítő anyagi eszközökkel arra nézve, hogy
a kormánynak Szeben iránti feltűnő rokon-
szenvét tekintetbe vegye.

Éppen ezért csakis fegyver erejével ha
kényszeríthetné Austria ama fejedelemség ka-
marát oly vonal megszavazására, melyet az
osztrák kormány inkább kegyel. Ily kénysze-
ritésről pedig az 1855 ki stipulatio után szó
sem lehet.

Ebből kifolyólag vagy kénytelen az állam-
minisztérium az arad-szebeni kegyelt vonallal
felhagyni, s elfogadni az egyetlen csatlako-
zási vonalt az annyira háttérbe nyomott ko-
lozvár-brassait, a mi annál sürgetőbb, mert
már is a drága közlekedés miatt Austria szo-
rul le a keleti piacról, miről mai konstanti-
nápolyi levelünk is bizonyosságot tesz; vagy
pedig végre is teljesülni fog azon annyszor
elmondott intő állítás, hogy egy oly óriás ál-
dozattal előállított vasut, minő a szebeni, vég-

re is az osztrák közlekedést egy zsákutczába
vezetendi.

A román képvislet elhatározása minden-
esetre megdőbbséget a kormány-lapokat; és
a vasut kérdése egy új stadiumba lépett; az
arad-szebeni vonal mindinkább lehetlenné vá-
lik, melynek lételt csakis oly makacsság ad-
hat ma-holnap, mely nem vet számot az anyagi
kiadásnál a jövedelem minőségével, hanem
épít azért, mert neki úgy tetszik, s hogy
kedve betelhessek, azért nem kiméli a pénzt.

Ily irányt pedig kormány nem követhet,
s kérdésen kívül az osztrák kormány sem fog
követni, s így vagy más elhatározásra törek-
szik birni az oláh kamarákat, vagy felhagy
a szebeni vonallal; az első esetben a vasut
kérdése újabb időhaladékat követel, a má-
sodik esetben mielőbb ahoz látnak, hogy a
kolozsvár-brassai vonal építése meginduljon.

Konstantinápoly, apr. 25.

Azon számtalan sok hír közül, a melyek-
kel bővölködünk, alig lehet közülni való tár-
gyat találni, mert azoknak valóságát eléggé
jellemzi p. o. a mult hóban is az itten levő
német hirlap, mely így írt: „A mult este ér-
kezett ide sok számú magyar, s közöttük jött
Kossuth és Türr, s beszállottak a „Wien”
ezimti vendég öbe stb.” Ugyanazon időben a
turini hirlap azt írta, hogy az előbb nevezet-
tek Klappával együtt O aszországban vannak,
Páris és Geuna felé utazván. Így állunk sok
más híreink valósága iránt is. A galaczi és
dunafejedelemeségi újdonságokat, és a Duna
mentől levő török tábornok mind a kolozsvári,
mind pedig a magyarországi hirlapokból több-
szöri leírásokban lehet olvasni.

„Le Courrier D. orient.” más kedvetlen
híreket közöl; egyiket azt, hogy a cserkeszek
még lakó házaikat is mind elégették,
összerontották az oroszok, hogy oda többé ne
vonhassák meg magokat a cserkeszek; ezen
üldözött nép több hetekig az erdőkben füve-
ket és gyökereket használt eleddel, s ezen
napokban tizenkét hajó indul innen Anapába
a cserkeszeket és még meglevő kevés mar-
hajókat a török földre szállítandó, a mit is
az orosz kormány megengedett nekik, és hogy
ők most ott három kikötőbe összecsoportosulva
várják az innen értekké küldendő hajókat.

A másik hír az egyiptomi marhabetegségben
azoknak rendkívül nagy sokaságát írja le, a
melyek abban elvesztek, s most ott az abból
következt nagy cholérának okul adják, hogy
azon temérdek e hullott marhákat mind a Ni-
lusba hányták, melyeket a víz a partokra vet-
tén, azok által romlott volna meg a levegő.
E napokban érkezett ide az alexandriai
gőzös, s az is azon leverő hirt hozta, hogy
ott is naponként mintegy nyolcezerig számí-
tható emberi élet áldoztatja a cholérának.

Az itteni napontai eseményekben pedig az
a borzasztó, hogy alig telik el három négy
nap, hogy különféle erőszakos gyilkosság ne
történjék, mely az ezelőtti időkben nem volt
oly gyakori eset, mint mostanság. Mintha je-
lenben a levegő valami kedélyt izgató hatás-
sal töltené be a lényeket, oly annyira ingerül-
tek a mostani idősokban az emberek, hogy
a legesekélyebb ok közbejöttével halálra pü-
fölik, gyilkolják egymást (és ezen ingerültség
úgy mutatkozik, mintha általános volna föld-
ünk területén). Ezekhez számítható történet
volt az is, midőn a mult hóban egy orosz
hajó érkezvén ide, a melyen egy orosz szol-
gálatban volt lengyel egy hozódott el ide,
mind a ki Oroszországban felmenvén a hajóra ott
nézegetni, leült a véletlenül elaludt, a mikor
a hajó onnan elindult; de a ki a hajos ka-
pitány ide megérkezve azonnal átadott az
orosz követségnek, a hová már akkor távra-
tozva volt ezen lengyel iránt az orosz kor-
mánytól, hogy: élve vagy halva, de küldjék
vissza, melyből itt nagy ingerültség lett (a
mint mondják) mintegy kétszázig való egyén
többféle nemzetből levők lesben állottak éjjel,
nappal, hogy ha a nevezett lengyel vissza-
küldendőleg a hajóra vinnék, azt erőszak ut-
ján is kiszabadítsák; de míg ez az eset több
napokig ezen állásban volt, azon idő alatt két
görgöt az utczán balálra szurta egyik a má-
sik és a harmadikat, a ki ezen vialdhoz a

főszereplő volt, elfogták a rendőrök, és azt
reggel felé viradat előtt átindították Péráról
Stambulba, ott fogságba teendő. A leskelődők
úgy vélték, hogy a lengyelt viszik és ezen
tévedésből lett egy utczán levő harez, mely-
nek ismét két lengyel lett halotti áldozatja.

Ezen ingerült csoport mindent felhasznált,
az angol, francia követséget felszólította vé-
delemre, ezek pedig a török kormányt szólí-
tották fel érte, melyek következtében a tör-
ök kormány úgy jelent meg az orosz követ-
ségnek, mint a ki véde-me alatt levőnek is-
meri el mind azokat, a kik a török földre
beléptek és ez oknál fogva kérte ki a len-
gyelt. Ekkor az orosz követség ezt táviratozta
Oroszországba s onnan azon feletit jött, hogy
adják ki a lengyelt, a mi megtörténvén, a
lengyel azonnal baráti résztvevők és bámulók-
tól volt környezve. De ezen eseteken kívül is
nagyon sok különbözőféle erőszakos halál féle
történet.

A mult hóban változtatta Oroszhegyi Josa
ur is Konstantinápolyból lakását, mint katonai
orvos Erzerumba; ott kell küzdenie az élettel. Mi
fájó emlékek kísérik ezen utját, ismerve,
hogy egyedül csak is barátjai körében tudja
élvezni megelégedéssel az életet, s most ide-
gen népek özönébe kell vegyülnie elszige-
telve eddigi ismerőseitől s mi több, oly ri-
deg helyen, a hol többször az utazást az utak
rendetlensége miatt szamarakon kényszerítet-
tik tenni; ilyen helyeken utazva lehet is-
merni valóban a rendezett utak becsét, s hát
még a hol gőzösök mintegy reptül gyors-
sággal illannak el, ott még a messzeség is
megrövidült; hisszük és várjuk, hogy az Ara-
rák hegye tájáról való érdekes leírásaival va-
lamennyire kárpótolni fogja Oroszhegyi ur
innen való elávozáát; csak hogy még azon
leírás elkészítése is bajos dolog onnan.

A bécsi kéjtávozó társaságok ez évben
nem lehetett az az élvezete, a mint volt a
mult évi utazásnak; már még a tengeri há-
borgások miatt sohat szenvedtek, míg ide
juthattak, s midőn april 5-kén ide érkeztek,
akkor itt havazással elegy unalmas fergeteges
napok voltak, s oly csatások hideg időben
nem lehetett élvezettel használni fel utazási
ismereteiket, s midőn öt nap eltelve, utazó
hajójok visszaindult, a társaságból még egy-
néhányan itt maradtak, hogy midőn már eddig
fáradtak, megvárni itt az idő enyhébb fordú-
lását itteni utazási ismerkedéseiket el nem mu-
lasztani. És az idő felderült, de hideg időjá-
rással, pedig ma már 24-dik aprilis és ezen
időjárás itt ezen égbajlat alatt ilyenkor szo-
klatlan. (Végo következik.)

Bécs, apr. 14.

A dézsi ev. ref. egyházmegye r. zsinata.
(Folytatás és végo.)

Delután egy néhány keblitgy elintézése
után az esperes fölkérte a tett indítványt
kitűző tárgyalásul. D. I. En a délelőtti nyilat-
kozatom, hogy a tett indítványt a maga egész
terjedelmében pártalom. K. S. Mielőtt a r.
zsinat tagjai nyilatkoznának, szükségesnek lát-
tam megemlíteni, hogy a püspöki hivatal be-
töltésének módja a 85 és 90 canon szerint
az volt, hogy a meghalt püspök helyébe min-
den egyházmegyei megválasztott ünnepé-
lyességgel állítni, az ily módon választott pü-
spök bázai törvényeink értelmében a fejdelem-
által is megerősítettvén. Tudva vannak előt-
tünk azon vallásos üldözések, melyek a tizen-
hetedik században hitorsosainkat, főleg a
testvérhonban sujták, minket is érdeklének
ezek, melyeknek kellemetlen hatásai ájtóv-
e a mult század elejére, s ezek közt anya-
szentegyházunk függetlenségének megőrzése
tekintetéből 1762. határozták, hogy az üres-
ségbe jött püspöki hivatalban a gen. notarius
minden választás nélkül következze, de már
ekkor ki volt mondva „a tamen conditione,
hogy ha Isten jobb időket ad érniük, a régi
usus observáltassék, juxta canones receptos.”
Ideje már mellőzött canonainkhoz vissza-
térni, s annál inkább, mert a közlebbi köz-
zsinaton is a gen. notariusnak püspökségre
következtetésének eltörlését és a szabad pü-
spöki választást mint a marosi, mind a kézi
egyházmegye szorgalmazta. Esperes A. S.
Ezen indítványnak több része van, első: hogy
a „szabad püspöki választás állíttassék hely-

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundatia pentru Scoală - BCU Cluj-Napoca.

figyelmét ne fárasztom, záradékul még egy keveset csatolok ide, hogy t. i. ha valaki igénytelen nézetemet pártolásra méltatja, igyekezzék az ügynek mentől több pártolókat nyerni, mely által kitűnő jutalmazva érzi magát a sorok igénytelen írója.

X. X.

Erdély, ápril 24.

Rablás, gyűjtogatás és 5 egyenként borzasztó meggyilkoltatása.

Harminezhárom éve már, hogy orvosi hivatalomnál fogva igen sok kedvetlen vizsgálatokban kellett részt vennem, mely idő alatt sokakat láttam erőszakos halállal kimulva, s mégis, ha mindazon meggyilkoltakat, kiket életben láttam, összesen csoportosulnak vizsgálom emlékembe, úgy sem teszlek fel azon szomorú és elfelejtethetetlen borzasztó látványt, melynek folyó hó 22-kén napján voltam tanúja.

Az irt napon éppen délből érkezett meg a vizsgáló bizottmány Déváról Váralunga nevű helységbe, a bizottmányiak én is egyik tagja lévén. Midőn kiérkeztünk a helységbe egy földig leégett házban romjai körül a falu népe összecsoportosva volt, lepedőkkel, és pokróczokkal betakart emberi hullák maradványait mutatják elő ily renddel:

Egy testnek csak medence csontjai, a bal csonb csontnak, mintegy 6 hüvelyknyi darabjával, ezt egy öreg asszony a lángoktól megmaradt testmaradványának mondja lenni; ettől mintegy ölnyi távolságra, két egymás mellé fektetett s szalmával megerpelt és szőrtől megvakart sertésekhez hasonlító testmaradványokat, melyek közül az egyiknek fejének nyakszirt csontja látható; de a fel- és altagok egészen hiányzanak; ezt egy 26 éves és a fenemlített öregasszony fiának lenni mondják; a másik hulla hasonló az előbbihez, erről azt állítják, hogy a 26 éves férjfiának 22 éves felesége volt. Ezen két megégett hulla-maradványok között egy kicsiny, mintegy 3 4 hónapos gyermek mellkassának egy részecskéje, melyen csak a bal felkar látható, ez a két utolsónak gyereke volt.

Ezekről ismét egy ölnyi távolban egy mintegy 13—14 éves leány hullája, fején 3 fejszevágásokkal, melyek miatt a koponyacsontok és agytömeg egészen összezuza, ezen utolsó hullán legkisebb egész nyoma sem észleltetik, ez a szerencsétlen család szolgálója volt.

A szomorú eset, mennyiben azt az eddigi vizsgálattól ki lehetett meríteni, következőleg történt:

Váralunga nevű helységben (közel Maros-lyéhez) élt egy jobbágyságból felszabadult szorgalmatos román, kinek többeskeze vagyona lévén, mint a többi felekezettelieknek, a környékben öt ért román nyelven közönségesen „bugát”-nak (gazdagnak) nevezték s emiatt már több versen követették el házánál éjjeleli betörések és gyilkolás nélküli rablások; talán azért, hogy mikor gyilkolásnak kell történni, akkor a legborzasztóbb történetek meg, irt emberünk ápril 20-kán reggel feleségétől, 26 éves fiától, menyétől és szolgájától bucsut véve ártatlan kis unokáját magához szorítva és megáldva bucsut vett, s a brádi vásárra ment, mit sem sejtve, hogy visszatérte a tőle nagyon szeretett kedveseinek a gyilkosok által kínosan kivégeztetett és az égett lángok által megemésztett hulláinak is csak némely részeit, s házának, s egész életében szerzett vagyonának csak hamvait leli; nem sejtette azt, hogy hazaérkezéssel nem lesznek, kik megérkezésén örvendjenek, valamint azt sem, hogy hazaérkezéssel nem lesz ház és fedél, hol farradalmas útja után bádgyat testét kipihenhesse.

Reggel elmeretele után azon este 10 órakor háza egyszerre lángborolt, s mire a falu népe tűzoltani oda érkezett, már a lezuhanó tűz az ajtón való bemenetelt egészen elrekesztette; ezt látva, a házának a más oldalán levő ablakára tödültek s nagy lármát ütöttek, hogy a benn levők, kiket az álomba mélyen elmerítve lenni gyanítottak, ébredjenek; deők már az örök álmot nyugodták, s csak a kis ártatlan csecsemőnek szívét szaggató keserves sírása felett a künnelevők lármás zújjára, mire a többiek között egy ember a már berontott ablakon felig behajolt, tudva, hogy azon irányban egy fekvő hely van, s nem is csalódott, mert tapogatásával hamar megérezte az ott fekvő 13 éves szolgát, a kit legkeményebb rázásokkal sem tudott felébreszteni, s ekkor mások segédelmével kibúzt az ablakon, mire borzasztó ropogások között az egész ház lerokadt s az emésztő tűz annak belső részét is elborította, s a borzasztó lángok az ablakokon törtek ki, mialatt az ártatlan csecsemőnek még néhány lelket rázó éles sikoltásai hallhatók valának, melyek csakugyan megszűnve, a kis ártatlan a lángok között kinaítól örökre megszabadult.

Az oltásra tödült emberek a kertnek egy részében szabadlástért való kiáltást hallottak; a hely felé siettek, s ott egy szilváfához kö-

tűzött embert találtak, ez egy hátszegvidéki pakulár volt, a ki gazdájától ideküldve, juhait a szerencsétlen bogáttól vásárolt szénán annak kertjében telelte, a pakulár nagyon gyengén lévén a fázós köve csakhamar feloldoztatott, s az ötlet feloldottának azt beszélte, hogy a tűz fellobbanása előtt kevés idővel, két előtte egészen ismeretlen ember puskákkal fölfegyverkezve, a kertnek hátulós kapuján bejövén, ötlet juhait mellett találva, fejére, mellére és hátára néhány kémény puskagolyával való ütések után megeskették és halállal fenyegették, ha itléltük valami jel vagy kiáltással elárulja, s ekkor ötlet megkötözve a ház felé mentek, s mikor a ház egyi kezdett ismét látni azon két embert azon helyen, meről jöttek visszamenni, s öt köztve hagyták.

Mint hogy a pakulár megkötése olyan gyengén volt, hogy ha akarta volna, könnyen felszabadíthatna volna magát, s mint hogy azt is mondták, hogy kemény ütéseket kapott, azonban jelei nem látszóttak, a bizottmány eleibe állították, s minden eddigi mondatát oly gyanusok, mikből a nagyon derék, s fátalsága dacára igen értelmes vizsgálóbíró Vilhelm Györgynek nagy reménye van a gonosz-töveket (kiket Isten az akasztófától ne is menten) kézrekeríteni, mi ha történni fog, tudásul teszem az érdekes olvasóknak.

Spányik József.

KÜLÖNFÉLÉK.

A mint értesítenek, a helybeli vízgyógyintézet létesülhetése felsőbb helyen elhatározott, és ennek következtében némely szülők fiaikat a vízgyógyászat tanulmányozására határozván, tanonczkodás végett különböző vízgyógyintézetekbe már útnak is indították.

Tegnap, május 4-kén erősen havazott Kolozsvárott s vidékén, s a nyílni kezdő tavasz zordon télle változott át. A végzet oly különös időjárást okozott, miképp a gazdák aggodni kezdenek, hogy ha a Királyhágon túl a meleg okozott inséget, itt a hideg fogja meghozni e szomorú vendéget.

Változékony mostoha időjárásaink közepette is egész erély- és erőfeszítéssel készülnek városi vendégeléseink a nyári időszakra a közönség kényelmének megfelelőleg rendezett nyári mulatójainkkal kedveskedhetni. A többiek között a „Komlóker” belső elrendezése és újbóli díszítése vonja magára a figyelmet, vendéglős Ajtai László tapasztalt és erélyes felügyelete alatt. Ezen nyári mulató helyisége, s mely évvel ezelőtt jelenlegi bérője ügyessége és népszerűsége által mentetett meg attól, hogy a mivel országban kivüliek mulató helyiségévé nem vált, s a mely jelenben a kolozsvári első rangú nyári mulatók sorában méltó helyet foglal. Kinyitása a közlebbi napokban történend, mit is falragaszok fognak tudni adni a n. érdemi közönségnek.

Csikszékből vesszük a következő híreket: Eppen e perczben kapok az octroyált bírótól egy felszólítást, hogy a fels. kir. fő-kormányzók rendelte nyomán új követválasztás levén megtartandó, a szavazatszedő bizottmány összeállítására s az egyéb teendő elintézésére, mint a bíró által kinevezett községi képviselőt által kijelölt középponti választmányi tag jelenjék meg. Ebből azt látom, hogy az előbb létezett középponti választmány tényleg fel van osztatva; ki által? majd meglátjuk. Ha ez a fskéz rendelte, nem lehet kifogásunk, de igen, ha ezt csupán maga a bíró helyettes, mint magát nevezi, cselekedte. Az eredményt nem késem megírni. Összehiva ápril 30-ra vagyunk. Nem régen egy sajnálandó esemény is történt Ditróban. Benedek Lajos, ott éppen átutazó fiatal férfi, kinek a bor iránti előszeretete közel van ahhoz, hogy közmondásossá váljék, csendőrkkel és dzsidákkal egy vendégülbe kerekedett, ott megittasodott, s ily állapotában elég oktalán volt azt mondani, hogy Magyar- és Olaszország fejétül császárt nem ismer-e, s ilyennek e katonának ne is szolgáljanak, hanem szolgáljanak a házának s többi ilyesmit. Rögtön elfogott s Brassóban katonai törvényszék elé van állítva. Az inségesek számára gyűjtve volt szemes élet, hatósági rendelet következtében eladottól vétként 40—42 ujkrájarért. Ennyiért bajosan fognak az inséges helyeken hasonló mennyiséget összevásároltatni.

A Fehérgyázház történt zajos birtok-háborítárol nyabban bejött levélre értesítjük annak íróját, hogy a birtokában háborított gróf értesítését is vetjük, ez értesítés közreadása azonban ekkor akadályba ütközött, s így e későbbi, amazzal azonos közlést egyelőre nem adhatjuk.

Zichy Arminról, az új magyar korlátokról, a bécsi lapok azt írják, hogy ő nem tartozott az o conservatívokhoz, kik Bach abszolút reidszere alatt minden közszolgálatot visszautasítottak; ő éjelja e reidszert is híven szolgálta és nem buzog sem a pluralismus, sem a dualismus mellett, hanem az özs-

monarchia új eszméje mellett lelkesül, és így remélhetőleg mindent elkövetend, hogy Magyarország a birodalmi tanácsba bevigye.

A magyar kancellária eddigi tagjai oszladoznak szét, Károlyi László alkancellár s Rohonczy udvari tanácsos szabadságúdtó vetek, még pedig bizonyítalan időre; Somossy elnöki titkár helyett egy Werner nevű udvari titkár nevezetett ki; Rohonczyról azt hiszik, hogy nyugalmába fog helyeztetni.

Csapórol Szilágyi Lajos ur levelet küld be hozzánk, melyben lapunk apr. 28-ki számában megjelent csapói közleményre nézve azon észrevételt teszi, miképp az ottani tagosításnak „in statu quo” állásáért senkit ott vádolni nem lehet, minthogy annak oka, hogy az 1860. márt. 19-én létrejött egység mostanig az illető felsőbb bíróságtól nincs megerősítve, e nélkül pedig az előmunkálatot sem kezdhetik meg. Tehát a levelező s elváratainak feladta az, hogy ezen akadályt szüntessék meg.

Nyilatkozat. A „K. Közlöny” 45. számában Siklod, Küsmöd s több falvaknak az inséget látottak részére tett terménybeli adakozásról kimutatásomra nézve utólagosan megjegyzem, hogy ott a felajánlott összeg van kitéve, a beszolgáltatott összeg némileg különbözik, a miről az illetékes kimutatás, a mint tudom közöltem fog.

Küsmöd, ápril 30. 1864.

Nagy Sándor, duló.

POLITIKAI HIREK.

Angolország. London, apr. 26. Ma volt a conferentiának első ülése. (Az apr. 20-i hiányos összejövetelt, úgy látszik, nem számítják). Az ülés harmadfél óráig tartott s minden felhatalmazott jelen volt, a kiknek neveik itt következnek: Anglia részéről Russel és Clarendon lordok; Franciaországról de la Tour d'Auvergne herceg; Ausztriáról gróf Apponyi és Biegeleben ur; Poroszországról Bernstorff gróf és Balan ur; a német szövetségről Beust ur; Oroszországról Brunnov báró és Ewers ur; Svédországról Wachmeister tábornok; Dánorság részéről Bille báró, Quade és Krieger urakkal. Összesen 14.

Az értekezlet helyisége a külügyi hivatal tanácstermé, melynek belsejét a „K. Z.” londoni levelezője következőleg írja le: „Igen egyszerű szoba, minden díszítés nélkül. Az asztal kerék, nem hosszad. A szobának egyedüli ékessége az értekezlet tagjai számára alkalmilag felállított könyvtár oly gondos választékban, hogy Russel, a ki éppen nem valami izmos ember, a hóna alatt elvihetné: hat füzet kék könyv, két kötet angol-francia szótár, s a gothai almanach két utolsó évfolyama, mind össze tíz kötet. Ez már valóban egyszerű és szerény kiállítás. Hogy a számtalan röpirat közül, a melyek a schleswig-holsteini kérdésben világot láttak, egyetlen egy sincs az értekezleti könyvtárba betéve, talán éppen az anyag rendkívüli bősége által van indokolva. Hanem az mégis feltűnő, hogy a hercegségek térképe, sőt általában semmi nem térkép nincs, holott biztosan feltehető, hogy északi és déli Schleswig elválasztásáról, új hárveronalak húzásáról bizonyosan szó leend. A dohányozók számára van egy mellék pipázó szoba.

A conferentia valószínű eredménye felől különbözőnek a nézetek. A francia diplomácia, a mely eddig képtelenségnek nevezte a conferentiát, néhány nap óta nagy tisztelettel beszél róla s reméli vagy legalább színi, mintha remélend, hogy a békés megoldás sikerülni fog. Ellenben Palmerston környezete le van hangolva. Attól fél, hogy Poroszország igen tufeszíti követeléseit; és fél különösen, a mi a személyiséget illeti, Beust urtól, a ki az által, hogy a minapban igen merész nyíltsággal lépett fel Murray urral szemben, imponál az angol diplomatáknak. Beust után Biegeleben urat írja a tudósító félelmesebb diplomatának.

A mi már a tanácskozás folyamatát illeti: a semleges hatalmak, mint Angol, Francia, Orosz- és Svédország, a fegyvernugvás előkészítéséről az ellenségeskedés megszüntetését indítványozták, még pedig szárazon és tengeren, négy hétre.

A hadviselő nagyhatalmak pártolták az indítványt, Beust német szövetségi képviselőnek azzal a kifejezettel indokolásával, hogy a német szövetség annyival inkább elfogadja a fegyvernugvást, mert ha az nem találna létrejöni, ő (a szövetség) sem maradhatna továbbra semleges állapotban, hanem cselekvőleg kellene fellépnie a német nagyhatalmak mellett. Erre Dánia szintén hajlandónak nyilatkozott a fegyvernugvás elfogadására oly feltétel alatt, hogy a kikötők ostromzárólása fenmaradjon. A semleges hatalmak nem idegenkedtek e módosítvány pártolásától; azonban az orosz felhatalmazott azt a kérdést pendítette meg, hogy vajon a dánok, e záradék

elfogadása esetére fentartják-e maguknak, hogy több kikötőt is ostromzárólnak?

Erre Austria és Poroszország felhatalmazottjai kijelentették, hogy az ekkép módosított indítványra nézve nincsenek utasításai, azért azt csak előterjesztés végett (ad referendum) fogadhatják el. Ez által az értekezés fonala megszakadt s Russel lord csak akkor fogja a tagokat összehívni, ha tudatják vele, hogy utasításait megkapták. Nem igaz, hogy hetenkint két ülés tartásába egyeztek volna meg.

A mi az egyes hatalmaknak az értekezleten való magatartását illeti, különös feszültséggel kísérik Franciaországot. Azok a kik, mint talán Beust ur is, azt remélték, hogy Franciaország valahogy s mint, de előzenyiséget fog tanusítani Németország iránt, tökéletesen kiabrandultak. A francia követ általában zárkozott s egyedül arra szorítkozik, hogy álláspontjait a londoni szerződést jeleli ki. Különben egy szóval sem mond többet róla, s eddigelő legkisebb célzást sem tett, hogy Franciaországnak más tervei lehetnének, mint e szerződés fentartása.

Anglia nem színik Dániára hatni, s hiszik, hogy sikerülni fog a dánokat engedékenységre s módosítványuk visszahúzására bírni. Poroszország irányában különösen feszült Anglia magatartása, a mely feszültséget még fokozza Bernstorff személyisége, a ki szillett holsteini létere éppen nem csinál titkot a hercegségek iránti rokon- és Dánia iránti ellenszenvéből. Apponyi gróf is alkalmasint a helyzethez inkább simuló pályátársat óhajtott volna, mint a milyen Bernstorff gróf.

A nyakas elszántság, melylyel Dánia a háborút, a siker minden reménye nélkül folytatja, különböző gyanúsokra szolgál anyagul. Azt mondják, a többek között, hogy a Monrad-ministerium, a mindenkitől elhagyott király háttámette, elfogadta a panskandinavismust. E gyanításnak az a leggyengébb oldala, hogy Napoleon támogatása nélkül ilyesmi nem történhetné; már pedig tény, hogy a francziák császára semmi személyes értekezésben nincs, sőt nem is hajlandó lenni IX. Keresztélyvel.

Egyébiránt mindamellett, hogy a conferentia csak a dán kérdés megoldására alakult össze, egyes körökben más mindenféle kérdésekkel is foglalkoznak. Ezek között különös érdeket kelt az amerikai kérdés, miután nyílt titok, hogy Anglia fél az északi államokkal való összekapástól, s az amerikai államférfiak fenhangon beszélnek, hogy a táncz nem sokára kezdődik. Angliát e körülmény nagyon zsbabasztja az értekezleten; nem mer szilárdul vagy éppen fenyegetőleg lépni fel, tudván, hogy ezt senki sem venné komolyan, miután egész világ ismeri Angliának félelmét egy Amerikával lehető bonyodalomtól.

Újabb tudósítás szerint az értekezlet küzelebbi ülésére egy közvetítő (angol-orosz?) indítvány áll készen, mely szerint Dánia az ostromzáról, a német hatalmak pedig a jutlandi adókiróvról lemondanának.

Franciaország. Páris, apr. 29. Itt a napi politika minden más tárgyait háttérbe szorította az Algírban és Tunisban egy idejűleg kiütlött lázadás. Hogy Algírban a baj nem csekély, tanusítja az a körülmény, hogy az anyaország 10,000 főnyi segédhadat küld e gyarmat-államba. A felkelők száma, magán tudósítások szerint, 12—15,000. Azonban mindenesetre nagyobbak kell lenni, miután nemcsak Loghuat-tal, a melynek helyőrsége csak két századból áll, van a közlekedés elzárva, hanem Orleansville, Aumale városok s Napoleon-vár is fenyegetve vannak.

Tunis a török porta hübéri állama Afrikában. Az utjabban felemelt nyomasztó fejadó miatt lázadt fel 23 arab törzs. Ez adó nem 15 év óta 36 piaster volt; négy hónappal ezelőtt felemelték 72, sőt a ló- és marhatulajdonosokat illetőleg 108 piasterre.

A mi a felkelés eddigi folyamatát illeti, részletes tudósítások még nincsenek. Hir szerint a főváros még a boy kezében van. Apr. 21-én mintegy 300 lovasból álló kormányi csapatot 1000 lovas és 500 gyalog felkelő körülvén nagyobb részt lekasaboltá, úgy hogy csak kevesen menekültek.

A „Gen. Corr.” párisi levelezője a következő sokat mondó észrevételt teszi e felelésre: „Tunis egy részecskéje a keleti kérdésnek s e mellett magába foglalja Algirt és Egyiptomot, a hol a suez csatornát ássák, hogy egyenes utjuk legyen Keletindia.”

Németország. Frankfurt, apr. 27. A német küldöttek gyűlésének ügyvezető bizottságához tegnap reggelig 810 tiltakozó aláírás érkezett be különböző német országytűlési tagok részéről, a schleswig-holsteini ügyek a hercegségek megkérdezése nélkül leendő diplomatiai ellátása ellen. Az aláírók között a szászországi, badeni, hessen nagyhercegségi, nassau, oldenburgi, braunschweigi, gothai, koburgi, meiningeni, schwarzburg-radoldstadi, waldecki, liechtensteini, valamint a Frankfurt, Brema és Hamburg szabad városi képviselőházak tagjai majd mind ott vannak,

Nassauból még az első kamara (felsőház) választott tagjai is aláírtak, s a bádeni első kamara számos tagjainak csatlakozása biztosítható. Ellenben Lübeck szabad városból a törvényhozó test tagjainak csak valami ötödése ir. alá. A Hannover fővárosban jelen volt hannoverai képviselők aláírtak, a többieknek most jár a felhívás. Auszriából eddig 20 aláírás van a cseh országgyűlés tagjai közül; jelenleve van többeknek csatlakozása más koronaországokból is. Poroszországból, előreláthatólag, a képviselőház nagy többsége fogja a közös nyilatkozatot aláírni. A bajor képviselőház 148 tagja közül 102 küldötte be aláírását, s kétségen kívül, egy kettő hűbérali a többi is be fogja küldeni. Egészen bátoralkébbau vannak még, néhány apró államot nem számítva, a hol sajátos körülmények okoznak az ügy halasztását, Kurbessen és Würtemberg. A jövő héten lehetséges leendő 1000—1200 német országgyűlési tag által aláírt tiltakozványt küldeni rendeltetése helyére, a londoni konferenciára.

A „Nord. Ald. Ztg.“ az értekezlet megnyitásának néhány, a két német nagyhatalmasság álláspontjára nézve jellemző szavakat szentel. Szerinte kétség kívül nem valószínű, hogy Auszria és Poroszország a nyugati hatalmak által előterbe helyezett fegyverszüneti javaslatot elvileg nem fogják visszautasítani. Azonban hihetőleg még ez az előleges kérdés sem lesz oly könnyűen elintéztető, mivel valószínű látszik az a közlés, hogy a svéd kormány nem csak toborzásokat enged meg a dán szolgálat számára hanem azokra még főtábornokot is ad egy oly hirdetés által, melyben kijelenti, hogy főtábornok hatalmazza, a dán szolgálatba állani akaró hajlégtelenségnek 250 tallérnyi felpénzt fizetni ki. „Az ily nemű rendszabályoknak — így mond a felhívatalos lap — természetesen már előre megoldhatatlanná kell

tenniük a fegyverszünet kérdését, mivel a német nagyhatalmaknak lehetetlen megengedniük, hogy Dánia a fegyverszünet idejét saját ellentállási erejének növelésére használja föl, s a fegyverszünet melletti legfőbb érv, mely a vérontás megszüntetésében áll, ezáltal elesik, mivel eképp éppen a fegyverszünet csupán a még nagyobb vérontásra való előkészületekre lenne felhasználva.“

Dánia. Köpenhágában a hangulat folyvást igen levert, s a „Dagbladet“ harszteri tudósítójának egy jelentése még inkább növelte az általános lehangoltságot. Az említett levelezésben többek közt ez áll:

„Az idestírt veszteség (1850. júl. 23. s 24.) éppen nem volt nagyobb, mint a düppeli veszteség, de Idstedtnél két napig harszottunk s győztünk; ellenben Düppelnél az egész dolog alig tartott két óráig, s teljes vereségtünkkel végződött. 10 órák kezdék meg a poroszok a rohamot; 12 órák sajjallag már mindennek vége volt, s az alseni Sund Schleswig oldala végre kisikarva kezeinkből; a hid-főket talán kissé tovább tartottuk meg; ez azonban csupán a visszavonulás fődöze végett történt. Más szavakkal: a csata teljes meglepetés volt. Hogy ily meglepés fényes nappal létesíthető volt, ez talán sokak előtt megfoghatatlan lesz; mindemellett is a dolog igen egyszerűen ment végbe. Mi nem voltunk arra előkészítve. A poroszok előbb csak éjjel vagy napfénykorok, de soha sem nappal támadtak meg bennünket; következőleg senkinek sem jutott eszébe, hogy ők azt most megfognak kísérteni. Általában dán nemzeti hibának látszik lenni, csupán a már egyszer beállott események tekintetéből tenni meg az intézkedéseket, a helyett, hogy minden észszerű lehetőséget számtalra vennének. E szerint a sánccokat véletlenül lepték meg. A poroszok egész esendben lopózkodtak a középső sáncok közé,

a hol aztán egy szökéssel fölgyújtottak, s az elbámolt helyőrséget fogolyulá tevők. Egyetlen ember sem állítottat ki figyelés végett, hogy szükség esetén övökialást hallasson, s hogy a megöltött ágyukat kilőhesse. Egy ily figyelő őrs talán az egész balesetet meggátolta volna, s hogy ily őrs nem létezett, ez megbocsáthatatlan hiba volt.“

Ujabb. Berlin, május 2. A mai „Staats-anzeiger“ írja hogy Münster vezérőrnagy hadosztálya Lympford-ig nyomult elő; a minnek folytan egész Jütland — kivéve a Lympfordtól északra eső természetlen részeket — a szövetségesek birtokában van.

Köpenhága, apr. 30. A hadügyminiszternek 29-ről kelt következő jelentése van közre téve: Miután Fridericia várát a kormány parancsára, csapatjainak, egy csekély haderő kivételével elhagyták, a miniszterium ma a Fridericiában hagyott osztály parancsnoka, Nielsen alezredéstől azt a közlést kapta, hogy az ellenség tegnap a nyugati vár-homlokzat előtti vidéken őrtáratok eszközölt, s erre esti 8 1/2 órák a vidéken föllállított előőrsöket megtámadá. Ez utóbbiakat, részünkről veszteség nélkül, a vogelsangi gátig, s a koldingi ut mellett kiöntés mögé verte vissza. Mivel Nielsen alezredes azt tévé föl, hogy az ellenség ma megtámadást tervez, elhatározták, a hátramaradt csapatokat hajóra tiltetni, a mi ma éjjeli 11 1/2 órák meg is történt. A leglényegesebb anyagszereket elvitette, az ágyukat beszegezettette, a löpor-készlet legnagyobb részét szintén elvitette, s a maradványt egy részben megsemmisítette. Ma a „Dagbladet“ fájdmalt fejzi ki a fölött, hogy egyik hadállást a másik után cserben kelle hagyni. Sajnos, hogy Fridericiát nem lehetett volna megvédeni, mivel a messzehejő ágyuk mindent

leromboltak volna, s a helyőrség végre azon veszélynek lett volna kitéve, hogy Flüenbei visszavonulását ne eszközölhesse.

Páris, május 1. A „Moniteur“ esti lapjának nem hivatalos részében ez áll: A hajóraj elutazása a keleti tengerre hivatalosan nincs megerősítve. E rendszabálynak mindezenre más jelleme volna mint csupa tünemény, s rendeltetése az lenne, hogy az ellenségeskedések felfüggesztésének követelését a hadviselő feleknél támogassa. A francia kormány az amerikai kielégítő felvilágosításokat nyert a washingtoni congressus által Mexicot illetőleg hozott határozat horderejének értelméről.

A „Constitutionnel“-t Maceratóból arról értesítik, hogy Garibaldi hatalmába szándékszik ejteni a pescarai kikötőt, a mely az abruzi ut által összeköttetésben van a komói határszéllel. Garibaldi egyedül érkezik oda tengeren s egyesülni fog az önkintesekekkel.

London, május 2. A csatornai hajóhad a Themse fővénnyel-partjához megy. A szabadságos katonákat távirat útján behívták. A „Times“ írja, hogy a csatornai hajóhad valószínűleg a francia hajórajjal együtt fog a keleti tengerre elindulni.

Bukarest, maj. 1. Ma jelent meg az új választási törvényjavaslat, melyet Kuza fejedelem holnap a kamara elébe terjesztend. A rendkívüli szabadelvi törvény elismeri az általános szavazati jogot s elveti a censust.

Bécsibörze Május 3-án: Nemzeti kölcsön 80.—, 5% Metalliques 72.70. Bank-részcsevény 778.—. Hírel-részcsevény 194.—. Váltó Londonra 114.40. Ezüst 113.75. Arany 5.47.

1860-diki Állam kölcsön 96.15.
Május 1-jén: Urbéri kárpótlási kötvény Magyarországi 75.25. Erdélyi 71.—.

T. és felelős szerkesztő DÓZSA DÁNIEL.

HIVATALOS.

Nr. 358. 1864. Árverési hirdetmény.

A beszerzési es. kir. méltóságos pénzügy-igazgatóság folyó 1864-dik év Februarius 13-án 628 sz. alatt kelt rendelete következtében, folyó év Junius 21-kén Dézsén, a es. kir. gazdasági ispánsági hivatal irodájában nyilvános árverezés útján 6 egymás után következő évekre, úgy mint 1865-dik év Május 1-től 1871-dik év Aprilis 30-ig az alább leírt Fiscalis a szam-sujvári kincstári uradalomhoz tartozó jószágok az azokhoz tartozó regalékkal együtt a többetigöröknek haszonbérle fognak adatai n.

Az árverezés napja.	Neve az árverezendő jószágnak.	A jövedő haszonbér ideje.		Kikialtási ár osztr. értékben.	
		1865	1871	forint.	krajczár.
1864 Junius 21-én.	Nagy borszói Fiscalis jószág.	1865 május 1-től.	1871 Aprilis 30-ig.	299	25
„ „	Vasas Sz. Iványi jósz.	„	„	189	—
„ „	Kérői Fisc. jószág.	„	„	1585	50
„ „	Somkúti „	„	„	200	—
„ „	Szépkenyeri Sz. Mártoni Fisc. jószág.	„	„	170	10
„ „	Ungurfalvi „	„	„	338	63

Az árverezési s haszonbérleti feltételeket érdeklő, felvilágosító adatok, az árverezés ideje előtt is, az alólírt hivatalnál Dézsén megtekinthetők.

Bérvágyók a kiltizött napon és helyen reggeli 9 órára, a 10% bánatpénzzel (Vadium) és illető politikai hatóságuktól kiállítandó vagyon és erkölcsi feddhetenségtől szóló bizonyítványokkal ellátva, valamint arról is, hogy önálló ipartizletti jogosultsággal bírnak, ezen meg hivatalnak; vagy pedig illető bélyegzett bánatpénzzel és az említett kellekekkel ellátott ajánlatokat (Offer) ezen hivatalhoz benyújthatják.

A es. kir. gazdasági ispánságtól.

(124) (1—3) Dézsén, 1864. Május hó 1-ső napján.

Sz. 207. 1864

Hirdetés.

(116) (2—3)

Polg. Szabad királyi Zilah város törvényszéke, mint gyámhatóság részéről közhírre tétetik, miszerint mult 1863 év Junius hó 9-kén végrendelet hátrahagyásával elhalálozott zilahi legidősb Patányos Ábrahám Gábor hagyaték tárgyalására és végrendelete kihirdetésére folyó 1864. évi május hó 30-ik délelőtt 9 órára ezen városi törvényszék helyiségében kiltizetett, mihez képest fölhívhat mind azok, kik ezen hagyatékai tömegből valamely jog cím alatt valamit követelnek, a fent kiltizött határidőre vagy személyesen vagy megbízottjaik által annyival inkább jelenjenek meg, mivel az eddig be nem adott követelésük, az után csak is törvényes uton érvényesítve fognak tekintetbe vétetni.

Kelt Sz. kir. Zilah városa 1864. Aprilis 5-kén tartott polgári törvényszéke üléséből.

Szám 1431 1864.

Hirdetmény.

(117) (2—3)

Polg. Ns. Marosszék idl. törvényszéke által gróf Teleki Miklós ur kérésére fia gr. Teleki Oszkár p. t. k. 273 sz. értelmében vesztegetőnek nyilváníttván ki, ez azon megjegyzéssel tétetik közbe, miszerint személye- és vagyonára nézve gondnokul Sároberken lakó gróf Teleki Sámuel ur nevezetett ki.

Nemes Marosszék idl. törvényszékének, M. Vásárhelytől 1864 April 23-án tartott üléséből. Gaál Lajos m. k. idl. törvényszéki elnök

Nyomatott az ev. ref. fótanoda bettivel (Bel-farkasutca 74 sz.)

Sz. 12508. 1864.

Pályázat.

(113) (2—3)

A kolozsvári kir. jogakademiánál az „erdélyi jog-történelem és az erdélyi magyar és szász magánjog“ tanári széke ürességbe jöven, melyre egy rendes tanár kinevezése esetében 1050 frt o. évi fizetés a rendes időszakonkénti előléptetési joggal 1260 és 1470 frt fizetésbe és 105 forint tanpénz-átalány, ha pedig rendkívüli tanár nevezetné ki 630—945 forint o. é. fizetés és 52 forint 50 kr. tanpénz-átalány van összekötve; ezen tanári állomásra oly móddal nyitattik meg ezennel a pályázat, hogy azok, kik ezen tanári szék elnyeréséért folyamodni kívánnak, az erdélyi kir. főkörmányszékhez intézendő folyamodásukat, ha már most valamely tanintézetbe tartoznak, az illető intézet igazgatósága, ha pedig más közhivatalban állanak, illető előjárásuk után, különben pedig közvetlenül folyó évi Junis hó 4-éig terjeszszék fel a kolozsvári kir. jogakademia igazgatójához es. kir. nyugalmazott főtörvényszéki tanácsos Istváffy Pál urhoz, ebeli kérvényükhöz csatolván korukról, állapotukról, vallásukról, erkölcsi és politikai maguktartásáról, továbbá az általuk bevégzett tanulmányokról, a netalán letett pályázati vizsgáról, vagy irodalmi dolgozatukról, ugy szintén az általa nyert tudori rangról, eddigi alkalmaztatásukról a tanítói pályán, vagy gyakorlati nyilvános szolgálatban, különösen a nyelvek tudásáról szóló bizonyítványokat. Végre nyilvánítsák azt is, minő nyelveken képesek az illető tantárgyakat előadni? valamint azt is, valyon rendkívüli tanári állomást hajlandók-e elfogadni? Az erd. kir. Főkörmányszéknek Nagy-Szebenben, Aprilis 28-án 1864-ben tartott üléséből.

NEM HIVATALOS.

(123) (1—3)

Amerikai, némethoni és bécsi, különböző varrással különböző szerkezetű

varrógépek-raktára

érkezett a Boér Sándor gőszappan és gyertya-gyáránál levő boltba, Széchenyitér 39 sz. alá; hol a gépek mindenki által megtekinthetők és a vásárlók a gépvarrásban alapos oktatást és mindennemű utasítást is ingyen nyernek.

(125) (1—1)

Egy új igen jó zongora

eladó.

Közelebbi tudósítás e Közlöny kiadó hivatalnál.

(122) (2—3)

Szilágyi-raktáromat áttettem a gróf Rhédei-házhoz, s egyszersmind el van látva a legjobb és legújabb készletű lö-szer-számókkal.

SZILÁGYI MIHÁLY.

(121) 5/5 (1—12)

Bécs, 1864 Május hó.

Van szerencsénk tisztelt meghatalmazottakkal tudatni, hogy pénzbehajtási és váltó-telepezési díjainkat ezertől egyre szállítottuk.

A. Mayer és Társa
bank- és váltóüzlete.

STEIN JÁNOS

erdélyi muzeum-egyleti könyvtárosnál

kaphatók:

Utirajzok. Irta Zombori Gedő.

I-só kötet: Magyarország, Ausztria, Morva és Csehország, Németország, Holland, Belgaföld, Angolország.

II-k kötet: Franciaország, Schweiz, Savoya és schweitzzi határhegyek, Olaszország, Krajna, Karantán és Steierország. A két kötet ára 2 frt.

Szavalmányok növendék leányok számára. Összeállítá Réthi Lajos. Ára 80 kr.

A vegytan iskolája Dr. Stöckhardt után dolgozta Berde Áron természettudományok tanára és a magy. tud. akademia 1. tagja. Második átdolgozott kiadás. Ára 2 frt o. é.

Magyar Román-nyelvtan A románul tanulók számára. Szerkesztette Fekete János (Negrutin) balázsfalvi göröggyesült érseki székesegyház korlátnok kanonok. Második, átdolgozott kiadás. Ára 1 frt. 20 kr. o. é. értékben. Képek a természetből. A feltérült növendékeknek Vagner Ármán után felmutatja Kovács Antal. 10 kö. nyomatu képpel. Ára 1 frt.

Mai számunkhoz főlív melléklet.

(120)

Felhívás társas játéokra,

a legújabb biztosított

(2-6)

nagy állam-nyeremény kisorolásra.

Főnyeremény: 200,000 frt., vagy 150,000 frt., 130,000 frt., 120,000 frt., 115,000 frt., 110,000 frt., 105,000 frt., 104,000 frt., 100,000 frt., sat.

A húzas kezdete van a f. é. május 25-n. Vége october 15-n.

Ezen, a legmagasabb nyereményekkel kiállított államsorshuzás 14,811 díjt tartalmaz, **egy millió, 385,430 ezüst pengő forint** összegben, a mely a f. é. május 25-től egész október 15-ig tartó húzásokban el kell hogy nyerődjék.

Mintán a t. ez. résztvevőkre nézve a legnagyobb előnnyel bír, hogy ezen érdekes szerencse játéknál nagyobb szám-összeggel vehessenek részt,

1 részvényt, mely 150 számból áll, s a mely minden húzásra érvényes **5** ftért o. é.
6 részvényt, mely 150 számból áll, s a mely minden húzásra érvényes **25** „ o. é.
13 részvényt, mely 150 számból áll, s a mely minden húzásra érvényes **50** „ o. é. engedék át.

Semmiféle más vállalat nem ígér akkora nyeremény-kilátásokat, a roppant csekély betételhez képest, s általam t. ez. részvényeseimnek, tényleg már tetemes összegek lenek valódi pengő pénz-nemben kifizetve.

Tisztelt megrendelőseket, az összegek beküldése mellett pontosan és titoktartással teljesítek, s a legfigyelmesebb szolgálatról kezeskedem

HENSLER KÁROLY, bankár Majnai Frankfurtnban.

(32)

5/5

(7-26)

Oszt. cs. kir. legelőbb angolhon s amerikai szabad. ellátott

ANATHERIN SZÁJVÍZ

POPP J. G. bécsi gyakorló fogorvostól, előbb Tuchlauben város rész 557 sz. jelenleg nélváros Bogner-utca 2-dik sz. alatt a takarékpénztárral szembe.

Ara üvegenként 1 frt 40 kr.

cs. kir. szabad. **FOGPEP.** Ara 1 frt 22 kr.

FOGOLOM, udvas fogak ünbe-
töltésére. Ara 2 frt 10 kr.

NÖVÉNYI-FOGPOP papírtokba 63 kr.

Hogy a fenn jelelt Szájvíz, hosszas évek óta fogva, a fogak s más szájrészek legjelesebb fennmaradó szerűit eszméltetett el, számos erre vonatkozólag közzétett bizonyítványok által, a legmagasabb valamint a tisztelt úrrend, s közzé nagy érdemű, s jeles hírű orvosi egyenisegek részéről tanúsítva van.

Az **Anatherin Szájvíz**, a legutóbbi világ-kiállításon mint kitűnő, a hamisítás ellen Angolhonban kir. szabadalommal biztosított, s Amerikába hasonló oltalom mellett szintén köztetsésben s kedveltségben részesítve, a birodalom első folyó lapjai által közlése mellett, annak további díszítésére úgy hiszszük nincs szükségünk.

HÍZOMÁNYOSOK.

Kolozsvárti: **WOLFF J.** és **Rhudy J.** özvegyénél. **Tordán:** **Wolff** gyógyszer. **Szebenben:** **Müller** gyógyszer. **Zóhrer, Steiner, Brassóban:** **Fabick** gyógyszer. **Jekelius** gyógyszer. **G. Anton** és **C. Károly-Fehérvárti:** **Sander** gyógyszer. **Szeged:** **Miselsbacher & Deutsch**, **Démán D.** **Besztereczen:** **Dietrich** és **Fleischer**. **Décsen:** **Krémer Sámuel**. **Décsen:** **Büchler A.**, **Bosniaki** és **Gergely**. **Medgyesen:** **Folbert** gyógyszer. **Nagy-Engyeden:** **Oberth J.** gyógyszer. **M. Váradhelyt:** **Fogarasi D.** és **Bücher**. **Szászvároson:** **Leonhardt, Büchler**. **Szász-Régenben:** **Trangott és Wachner**. **Zilahon:** **Weiss** gyógyszer. **Sz.-Somlyón:** **R. Tarsa Ign.** **Kéddi-Váradhelyt:** **Nagy Jakab**. **Büször-ményben:** **Lányi J.** gyógyszerésze. **Nagy-Bányán:** **Papp** gyógyszer. **N.-Károlyban:** **Jellinek** gyógyszer. **Nyiregyháza:** **Bertalan** gyógyszerésznél. **Szinyér-Várallyán:** **Gerber** gyógyszer.

(112)

5/5

(3-5)

Bajor királyi állam-vaspálya-kölcsön

4 millió 680,544 ezüst forintban.

Főnyeremény: 25,000, 2-er: 20,000, 2-er: 18,000, 8-szor: 16,000, 15,000, 8-szor: 14,000, 8-szor: 12,000, 21-szer: 10,000, 8-szor: 8,000, 8-szor: 7,000, 8-or: 6,000, 15-ör: 5,000, 3,000, 42-szer: 2,000, 47-szer: 1,000 és így tovább lefelé. 27,600-szor: 8 ft legkisebb nyeremény, melyet minden kötelezővénynek el kell nyernie. A legközelebbi húzás létszen

folyó év május 17-kén.

Ezen húzásra egy sorsjegy ára 1 frt., hatnak 5 frt., tizenháromnak 10 frt., huszonnyolcnek 20 frt o. é.

E szerint mindenki egy forint csekély betétellel a fennit nyeremények egy-két megkaphatja.

A megrendelések az összeg beküldése után azonnal pontosan teljesíttetnek, és a hivatalos sorshuzási jegyzékek a résztvevőknek ingyen szolgáltatnak ki.

A résztvenni akarók szíveskedjenek minél előbb az alóli állam-érték kereskedéshez folyamodni.

BEUSCHL ADOLF, Majnai-Frankfurtnban.

ANEMLETI SZALLODA**KOLOZSVÁRTT**

folyó 1864-dik év május 1-étől kezdve azon előnnyel bír, hogy a cs. kir. postabívaltal földszinti szobáiba költözvén, a t. utazók mindjárt megérkezéskor kényelmes szállásba léphetnek, s megkímélvők a podgyász-szállítás kellemetlenségeitől. Minde-mellett a saját alkalmatosságaihoz utazók számára is elegendő istálló és kocsiszínnek vannak fenntartva, a nélkül, hogy a posta utazó kocsi legkisebb szorulást vagy alkalmatlanságot okoznának.

Alóli bérő ez előnynek megfelelőleg már eleve gondoskodott, hogy a t. ez. szállók minden kényelmének és igényeinek eleget tegyen, a főzést nevezetesen pesti szakács látandja el; a pincze b. Kemény István-féle híres csombordi rizling-és érmelléki bakator, valamint más kedves fajborokkal bőven el van látva, a szoba- és étel-árak tetemesen leszállyítva, a gyors és pontos szolgálat pedig minden igénynek tökéletesen megfelel.

(118)

(2-3)

FŐZŐ JÓZSEF, bérő.**STEIN JÁNOS**

könyvkereskedésében Kolozsvártt, **Wittich József**nél Maros-Vásárhelyt, **Dobray Nándornál** S.-Udvarhelyt, **Barthos Domokosnál** S.-Szentgyörgyön, **Vokál Jánosnál** Nagyenyeden, **Sindel Károlynál** Brassóban

kapható:

EGYHÁZI SZENT BESZÉDEK,

melyeket különféle alkalomra írt és mondott **Péterfi Sándor** hévizi pap.

Új folyam. Első füzet. Ara 1 frt o. é.

Nyomatott az ev. ref. főtánoda betüivel (Bel-farkasutca 74 sz.)

Protestans mindkét nembeli ifjuság számára

CONFIRMATIO

alkalmával ajánlható:

NÖVENDÉK IFJUSÁG IMAKÖNYVE.

Hitben megerősödött protestans fiak és leányok számára írta **Medgyes Lajos**.

Csinos papírkötésben tokkal 36 és 40 kr.
 Angolvászon kötésben 50 kr.

Nagyobb kiadás hymnuszokkal:

Csinos papírkötésben 60 kr.
 Angolvászon kötésben aranyozva 1 frt —
 „ „ aranymetsszéssel 1 frt 50 kr.
 Finom bőrkötésben és csattal 3 frt 50 kr.
 „ díszes habselyem kötésben 3 frt 80 kr.

Oszt. rak postaiüggyé kézikönyve.

Írta **Reisenhoffer Rudolf**, cs. k. postaigazgatósági fogalmazó. Ara 2 frt o. é.

Illustrirte Naturgeschichte des Thierreichs.

Anatomie, Physiologie und Geschichte der Säugethiere, der Vögel, der Surche, der Fische und der wirbellosen Thiere. Von **Eduard Pöppig**. Prof. d. Zoologie, 4 kötet folió, diszkötésben 4100 képpel. Ara 40 forint helyett csak 25 forint.

Elv és előitélet.

Regény a magyar társadalomból. Írta **Halmágyi Sándor**. Ara 1 frt 80 kr

KÉPEK a HAZAI TÖRTÉNELEMBŐL.**IFJUSÁG SZÁMÁRA**

Szerkeszté **Tánczos János**. Díszkiadás, hat színezett képpel.

Ara 1 frt 60 kr. o. ért.

Bod Péter élete és munkái.

Írta gróf **Mikó Imre**. Egy arczképpel. Ara 80 kr.

KÉPVISELET

a királyhágón inneni ev. ref. Superintendenciában.

Írta **Gyarmathy Miklós**. Ara 40 kr.

Közkedvességű magyar zenemű!

Olaszthon köszöntése Magyarhonhoz.

Suppé F. után Zongorára átírtá **Berecz Ede**. Ara 90 kr.

Postán küldve bérmentesen 1 frt 20 kr.

Dunanan apó és fia utazása, Offenbachtól.

Egyveleg zongorára 1 frt —
 Négyes „ — 60 kr.
 Polka „ — 40 „

Orpheus az alvilágban, Offenbachtól.

Egyveleg zongorára 1 frt —
 Ugyanaz négy kézre 1 frt —
 Négyes „ — 54 kr.

AZ INQUISITIO

és egyéb spanyol titkos társulatok titkai.

Írta **Féreal M. V.** Történelmi jegyzetekkel és bevezetéssel ellátta **Cuendias M.** Franciaából fordította **Huszár Imre**

Kis negyedré VIII. 547. XXIV. l.p. 144 szövegbe nyomott és 24 nagyobb fametszvényvel díszítve.

Ara 5 forint osztrák értékben.

Díszes táblába kötve 6 frt. o. értékben.

Magyarország a török hódítás korából.

Írta **Salamon Ferencz**. Ara 2 frt 80 kr.

Szikla rózsza.

Regény

Apafi Mihály erdélyi fejedelem korából.

Írta **Józsika Miklós** 4 kötet 4 frt.

Kisérlet

a rendezési kérdések részlelezett megoldására

írta **Kovács Lajos**. Ara 1 frt.

(Egész tiszta jövedelme az inségi alapé.)

Kodolányi Antal

Gazdasági zsebnaptár 1864-re

Negyedik évi folyam. Ara szépen kötve 1 frt 60 kr.